Dev'et Nüshası

...hbi ve Yazı İşleri
...Müdürü
...Bola Kastürk

Haberleşme:
...Sandık sokak, No. 4
...ıra Cad. - İstanbul

30
AGUSTOS
1951
PERŞEMBİ
Sayı: 9

İşçi HaKKı

HAFTALIK SİYASİ MÜSTAKİL GAZETE

...şembe Günleri Çıkar

Başyazarı: Kemal SÜLKER

Yıl: 1 — Fiyatı: 10 Kuruş

30 Ağustos Zafer Bayramını Türk işçi kardeşlerimize candan kutlarız

—İŞÇİ HAKKI—

Tütün işçileri kongresinde mühim dilekler belirtildi

Antidemokratik kanunların lâğvı, iş̇sizlik sigortasının ihdası ısrarla istendi

İstanbul Tütün İşçileri Sendikası 26 Ağustos Pazar günü Kasımpaşada Çeyiklik Sinemasında 4 ncü yıllık kongresini yapmıştır. Sendika, Kongreden önce bir beyanname yayınlamış ve üyelerini Kongreye davet etmiştir.

Derin bir ilgi uyandıren beyannamede şöyle denilmektedir:

«Kongremizin toplanacağı şu sıralarda bir çok hayati meselelerle karşı karşıya bulunmaktayız.

1 — İş kanunu, Sendikalar kanunu ve sosyal sigorta kanunlarında vaad edilen değişiklikler yapılmamış; ölüme karşı sigorta kanunu ile İşsizlik sigortası kanunu çıkmamıştır.

2 — Bir çok defa toplanacağı ilân edilen iş konferansı, (çalışma konferansı) bugüne kadar bir tas-

(Devamı 3 üncü sayfada)

...afer bayramı ...e zamanımız

KEMAL SULKER

...Ağustos 1922 de kazanılan ...k askeri zafer tahakkuk etti...ydi ne İzmirin kurtuluşuna ...ecek, ne Bursanın kurtuluşu ...bayramı edecek, ne İstanbulun ...an çizmelerinden temizlen...in sonuncu hara içinde gülüp ...ecekti. Nihayet, Türk milleti, ...ncu düşmanı, kara kuvvetlerine ...müştereк bir cephe halinde döyüşüp, ...nar ordularını eşlemese idi ...hmiyet, idareci kuvvetlerinin ...a. Ve nihayet Ankara Merkez ...hükümeti yeni inkılâp yolarına ...ilik adımlarını atamıyacaktı.

...n hakımdan, bugün yıldönü...ü kutladığımız «Zafer Bay...» bizim inkılâp hamlelerinin ...n olmuştur.

...gün kendilerile ölüm — kalım ...savaşı yaptığımız düşmanlarımız bugün «dost»uz. Bu, her ...n tarihin kaydettiği bir olay. ...Rejimlerin, hattâ hükümet...lerin değişmesi eski düşmanlık...ar sünger çekebilir.

...kat zamanımızda «dost» ve ...düşman» anlamında kâtiz bir ...ğalık olmuştur. Büyük devletler...çok kere artık bilfiil bir memleketi esgal» etmiyor. Askeri işgal, iktisadi işgal ve kültürel ...ğal» ile birlikte şahit oluyuz. «Geri kalmış memleket»...ı bir «medeni memleket» in ...sayetine yerilmek istenıyor; ...adi yardım yoluyla siyasi ...hmiyet tesis ediliyor. Sonra da ...mam» adiyle o memleketin tâ...yetinde olmuyan insanlar o ...memleketin iş işleri ile ilgileni...r. «Sözü kalabalıma diyor...». Ve buna «pek» diyen hükûmetler oluyor.

Zamanımızın bu iktisadî — siyâsî olayları ile hakımızın alâ...lanmadığını söyleyen hâlâ olur...r memleket hallı gibi, Türkiye da dünyada olup bitenleri ...emağa çalışıyor ve hiç bir tesirin yok edemiyeceği önüne geçemiyeceği o mühiş sezgisi ile o...ları manalandırıyor.

Bilhassa işçi sınıfı, dağınık va...ıetteki köylünün rehberi ve ...ehberi olan bereket kahramanı ...ynağı olarak iktisadî — siyasî ...hiyetteki hareketlerin kendine ...ğlı olup olmadığı noktası üze...nde duruyor. Ve biliyor ki millî...tisadî zaferlerle tahkim edilme...ş bir bir askeri zafer, hiç bir ...yasi başarı sürekli olamaz.

Bu bakımdan 30 Ağustos Bay...mını üzerinden geçerek meydanda gezen yılların muhte...hedisi yaparak, süngü ile ka...ınan zaferin iktisadan devam ...tirilmediği görülüyor. Yerli sa...yi kösteklerin, yabancı sermâ...dârların emirleri piyasayı dol...ruyor, ipsiz sapsız çıg gibi kı...rarken millî kurtuluş ruhuyla ...ne devrinden yetişmiş zararcılarla ...ıdeğ...nden ortaya çıkar.

"Hayat pahalılığı gittikçe artıyor, ücretler yerinde sayıyor. Günde üç lira bile alamıyan işçiler var!

Süleyman Işıldar

Sümerbank Defterdar Fabrikasında yıllardanberi devam eden bir iş Enerjik Sendikacılardan Tekstil İşçileri Sendikası Genel Kâtibi Süleyman Işıldar ile yaptığımız mülâkatı okuyacaksınız.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Defterdar fabrikasındaki iplik dairesinden şikayetler

— Seçim yaklaştı da ilifata başladılar...

Geri bırakılan işçi mitinginin akisleri

Naylona boykot edelim gümrükleri kapıyalım

Mahmut Yavuzcan

Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikasının geçen Perşembe günü yapacağı mitingin Vilâyetçe yasak edilmesi üzerine Sendika bir beyanname neşretmiştir. Her tarafta çok müsait bir intiba bırakan beyannameden sonra yerli sanayiin geliştirilmesi ve yabancı malların ithalâtın durdurulması gibi bu başlı ekonomik meyzu olmuştur.

Yurdun muhtelif bölgelerindeki Sendikalardan ve Birliklerden gelen telgraf ve mektuplar Tekstil Sendikasını bu mühim davada desteklemektedir.

(Devamı 4 üncü sayfada)

İnşaat işçileri Çalışma Bakanlığını protesto etti

Fazla mesai işi halledilemedi

Ankara (Özel) — İnşaat ve İnşaat Malzemesi İşçi ve İşçileri Sendikası, inşaat işçilerinin yaşadıkları son derece ağır hayat şartlarının düzenlenmesi için her türlü resmi müracaatı yapmakta, fakat müsbet bir sonuç almamaktadır. Son günlerde Sendikanın üzerinde durduğu mevzu, işçilerin 8 saatten fazla çalıştırılmasıdır.

(Devamı 4 üncü sayfada)

İdhal malı garsonlar

Bazı işverenler, yabancı uyruklu garsonların çalıştırılmasına kanunu işletmek için Türk yabiyerindeki vatandaşlara tahsis edilen işleri gösteren kanunda

(Devamı 3 üncü sayfada)

Debağ ve Deri işçilerinin giriştiği haklı mücadele

İşçilere, dolambaclı yollardan ibraname imza ettirmeğe çalışan işverenler var

Debağ ve Deri İşçileri Sendikası, bir kısım işverenlerin işçilere karşı gösterdiği fena muameleden derece şikayetçidir. Sendika, bütün üyelerine şunu tebliğ etmek zorunda kalmıştır:

«Herhangi bir sebeple işveren size bir kâğıt imza ettirmek isterse, durumu sendikaya bildiriniz. Çünkü işveren, muhtemelen size, ibraname imza ettirmek istediğinden bir de sened, bir ibraname alabilir.»

Bu ikaza niçin lüzum gördüğünü Sendika Başkanı Rahim Mum

(Devamı 4. cü sayfada)

Silâhtarağa sendikası yönetim kurulunda vazife taksimi

Elektrik ve Motorlu Taşıt İşçileri Sendikasının Silâhtarağa Şubesi yeni yönetim kurulu üyelerinin bölümü yapmışlardır:

Başkanlığa Hilmi Gürbüz, başkan vekilliğine Ahmet Ateş, muhasipliğe Abdülkadir, vezneciliğe İbrahim Demiray getirilmiştir. Feridun Atağ sorumlu üyeliğe.

Ahmet Ateşten başka hepsi de fabrika işçi mümessilidir.

Başarılar dileriz.

DARILMAÇA YOK

Bu gayret devam etse..

Siyasi partiler adaylarını ilân etti. Hepsi malûmdur ki Bu arada «müstakil adaylar» da çıkıldı. Seçilip seçilmiyecekleri şimdiden söylıyebilirler: Kaybedecekler.

Çünkü, teşkilâta dayanmayan mücadele başarı sağlamaz. Bununla beraber müstakil adaylardan ayrıkat Bunu Altay Cankut adında bir vatandaşın seçiyanmasını gördük. Bu adam diyor ki:

«Memleketimizde, geniş halk kütleleri için siyasi ve iktisadi demokrasinin; mutluk olarak, tâ halkıdır tarafınıyım. Milliyetçiliğim, kültürel ve iktisadi milliyetçiliktir. Emperyalizme hâmi olan sahte milliyetçilik halk düşmanlığıdır. Milli menfaat anlayışım, sayıncıuıdan, fesat dağ

(Devamı 4 üncü sayfada)

Açık mekup

MAHİR pehlivana

Anadolulusarı

İskele

— İşçi Hakkı'nın geçen sayılarında bir satılık ev ilânı çıkmıştı. Tanınmış sendikacılardan arkadaşımız Mehmet Dizman, bu ilân münasebetiyle aşağıdaki açık mektubu neşretiyor ve işçilerin ona hasretini samimi bir dille belirtiyor.—

İlâh: Mahir pehlivan, nereden de akhna geldi satılık evinin ilânını bizim gazeteye koydurmak? Meyvalı bahçeli, 4 oda, içi muşmula dolu bir ev. Fena değil. Hem de Anadolulusarında. Pehlivancığın açık konuşalım, hakikaten büşkürtülen beş bin liralık bir evi satılacaklerini ni an nettin, yoksa aklına giren mi oldu? Yâni, onların ağladıklarını bakma. Onların hepsi para babasıdır, mi dediler sana? İskele kahvesinde bir Parzar buluşsak da (eğer ev senin ise) ne kadar sıkıtlarak ve ne zorluklar karşısında evini satılığa çıkardığını bana anlatasın. Ben de bizimkilerin bu ilânı okuyunca nasıl üzüm üzüm üzüldüklerini, kıvrım kıvrım kıvrandıklarını, muşamba düşeli serin bir evin pencerelerinden giren Boğaz rüzgârlarını nasıl hasretle tezgâhlarının, makinelerinin başlarında tahayyül ettiklerini sana son vapura kadar da olan anlatmağa çalışsam! «Acele satılıktır» diyorsun, ben de «acele ile geydim karışı» diyorum. Acele etme de belki o zaman gönlünün istediği gibi bir işçi senin evini alabilir.

Gönlümün istediği gibi diyorum çünkü böyle olmasaydı bizden başka kimsenin okumadığını zannettiğim sizi üzerinde. «İŞÇİ HAKKI»ya ilânını vermeye kalkmazdınl. Ne yapalım pehlivancığım, kabahat bizde değil. Biz nasıl ki haklarımızı almak için senin senelerin furtınalarına göğüs germeyi göze aldıksa, sen de bizi memnun etmek istiyorsan ilândaki «acele» kelimesini kaldırıver. Belki o zamanlânımı her nüshada daha rahat okuyan arkadaşlar sana dua bile edeler. Bertan sahaen senden rica, bizimkilerden birisi çıkarda şu bir kaç gün içinde evini satırsa beni bir kaç satırla habersiz ediver. **Mehmet DIZMAN**

İşçi hâkim seçimi

2 Eylül Pazar günü İş Mahkemelerine İşçi Hâkim adayları seçimi yapılacaktır. Cibali Tütün ve Sigara Fabrikası yemekhanesinde saat 10 da yapılacak toplantıda bütün İşçi Mümessilleri hazır bulunacaktır.

80 yıl önce İst. Tersane işçilerinin ilk grevine dair

1872 senesinin ilk günlerinde İstanbulda binlerce Tersane işçisinin artık her yönden durumları tahammülüne bir hal almıştı...

O kadar ki bir gazeteye «Tersane amele ve marangoz biçareleri» imzasile gönderilen bir yazıda «yiyecek elmekleri olmadığı, bir aylan beri evli olanlarının çocukları dilenmekte olduğu, eser geceler yakacak bir mum bile bulamadıklarını» belirtiliyordu.

Bu acıklı «vaziyetin tek sebep ve âmili Tersane idaresinin aylardanberi işçilere ücretlerini ödememesi idi.

Hakikaten Tersane idaresinin sıtıpkıdıtıran görünüşte o sırada Avrupadaki emsali ile boy ölçüşecek büyüklükte olmasına ve faaliyet arzetmesine rağmen işçilerin karşısında durumu pek adâletsizdi.

İşçilerin, alacakları için idareye müracaatları hiç bir netice vermiyor ve belki de ötelik inziba-ti tedbirler arttırılıyordu.

Bu takdirde İşçiler için ya sıtıp aç kalmak yahut bakıma muhtaç yerlerden aramak lâzımgeliyordu.

İşçiler elbette işsiz ve aç kalmak yolunu tercih edemezlerdi.

Fıvaki İşlerin bırakan bir kısım İşçiler 13 Kânunusaniden Bahriye dairesine başvurarak ücretlerin ödenmesi hususunda Nezaretin alâkasını istiyorlardı.

Fakat aynı halde günler geçmekte berdevamdı. İşçilerin durumu belki daha fenalaşıyor fakat Tersanedeki İşler de yüzüstü kalmış bulunuyordu.

26 Ocakta Tersane İşçileri üçüncü bir defa ödenmesi için bu sefer de Bâbâlide Sadrâzama bir dilekçe vriyorlardı.

Fıvaki bu son müracaat ve Sadrâzamın emri karşısında üzetler kısmen ödenmeğe başlanıyordu.

Bununla berabar Tersane İşçisinin bütyük ekseriyeti bu dönemin daha şümul ve miktarını tatminkâr bulmuyor ve muntazam işbaşı yapmamakta devam ediyordu.

Bahriye Nazır Vekili Serasker Paşanın Tersaneye gelip «verilmemiş ücretlerin yakın bir zamanda tamamen ödeneceği, bundan sonra her ay başında muntazam tediyatın İnzibaten» gelecindeki sözleri İşçileri inandırmıyordu.

Esasen Tersane İşçileri, alacakları tamamen ödenmedikçe İşbaşı yapmamak kararına varmış bulunuyorlardı.

Tersane İşçileri 8 Şubatta bir kere daha Sadrâzama dilekçe vereğrek bu karar ve durumu bildirmeğe teşebbüs ediyordu. O zamanın gazetelerri bu ikinci müracaatı şöyle anlatmaktadır:

«Dünkü gün saat 4 (alaturka) de Bâbâlinin Sadaret dairesi önünde İslâm ve Hıristiyan 500 - 600 işçi birikmiş idi. Bunlar Tersanede müstahdem dülger, maran goz, baltacı, bıçkıcı vesair âğır işlerde çalışan İşçileri. Bunlarlarin umumunun birden grev yaparak Bâbâliye gelmeleri aylardanberi ücretlerini almadıkları dolayısıyle Sadrazam Hazretlerine dilekçe tekdim etmek idi. Saat 7,5 a kadar kapının önünden ayrılmadılar. Her şeyi seyre dalıp kalmak mefakinda olan İstanbul halkı ise isin ucunu bırakıp bunların etrafını almıştı ve o vâsi sokak geçilmez olmuştu. Kalabalık saat 7,5 da dağılmış.»

Gazetelere göre, Sadrâzam bu müracaattan sonra bir iki gün zarında ücretlerin mühim bir kısmını daha ödetmiş ve böylece 1872 İstanbul Tersane İşçileri grevi nihayet bulmuştur.

Çukurova Sendikalar Birliği ve başardığı işçi dâvaları

İşçiler işsizlik sigortası ihdasını, işçi üniversitesi kurulmasını, işçi bankası ihdasını istiyor

Adana, (Özel) — Çukurova İşçi Sendikaları Birliği Başkanı Hasan Özgüneş, İşçilerin istekleri ve Birlik'in çalışmaları etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

— Birliğimiz Çukurovada bir yaşıya basmaktadır. Bu bakımdan işçi arkadaşlara izahat vermek isterim. Birliğimiz azarlı ücret komisyonunun kurulmasına müsaaklik yönetmeninin çıkması için Çalışma Bakanlığı nezdinde teşebbüse geçmiş ve bunun ile olarak sanayi ve ziraat bakımından çok büyük önem taşıyan bölgemizde tatbik edilmesine muvaffak olmuştur.

Ayrıca, Birlik Ankarada toplanan, 15 ve 16 İşçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu, Ticaret ve Ekonomi Bakanlığının tertip ettiği Sanayi Kongresi ve son olarak müşterek çalışmak İşçi Sigortaları Genel Kurulunda da bu iki mühim toplantıya katılmıştır.

Sigorta genel kurulunda Çukurova İşçileri tarafından alınmak Orun ve diğer illerden gelen Sendika temsilcileri vasıtasile, ana dâvalarımızdan olan istekelerimiz şöyle kısaca ifade edilmiştir:

1) — Bölgemizde bir işçi hastanesinin kurulması,

2) — Umumi Hastalıklar Sigortası Kanununun bir an evvel Çukurovada da tatbiki,

3) — 1/Mayıs/951 gününden itibaren 5417 sayılı kanun hükümlerine göre tekaüde sevkedilen İhtiyar İşçilerin, kıdem tazminatlarini, ödenmesi ödenmesi için Çalışma Bakanlığının, Büyük Millet Meclisine bir kanun teklif etmesi,

4) — İş kazasına uğrayan İşçilerin, (15) günden az raporlu olanlarına da, kazaya uğradıkları sa-atten itibaren ücret ödemesi,

5) — Sendikalar Sigortası kanununun (31) inci maddesinin (D) fıkrası hükmüne göre, evi olmayan İşçiye ev yapmak şeridiği takdirde İşçi Sigortaları Kurumunun yapmakta mükellef bulunduğu % 50 yardımın % 75 e çıkarılmasını

6) — Gaziantebe'nin İşçi Sigortası şubesinin açılması.

Gerek Birlik ve gerekse Birliğe dahil Sendika idarecilerinin gösterdikleri anlayış ve fırsatları sayesindedir ki, bugün Çukurova İşçisinin çok büyük bir derdi olan ev sıkıntısından kurtaracak, Çukurova İşçi Yapı Kooperatifinin statüsünü hazırlıyarak faaliyete geçmesi için Ticaret ve Ekonomi Bakanlığına da kanuni müracaatımız yapmış bulunuyoruz.

Kooperatifimizin kurulmasında maddi ve mânevi büyük yardımları, İş ve İşçi Bulma Kurumu Danışma Kurulu, Ticaret ve Ekonomi Bakanlığının tertip ettiği Sanayi Kongresi ve son olarak mühim toplantıda İşçi Sigortaları Genel Kurulunda bulunan bu mühim toplantıya katılmıştır.

Sigorta genel kurulunda Çukurova İşçileri tarafından alınmak Orun ve diğer illerden gelen Sendika temsilcileri vasıtasile, ana dâvalarımızdan olan istekelerimiz şöyle kısaca ifade edilmiştir:

1) — Bölgemizde bir işçi hastanesinin kurulması,

2) — Umumi Hastalıklar Sigortası Kanununun bir an evvel Çukurovada da tatbiki,

3) — 1/Mayıs/951 gününden itibaren 5417 sayılı kanun hükümlerine göre tekaüde sevkedilen İhtiyar İşçilerin, kıdem tazminatlarini, ödenmesi ödenmesi için Çalışma Bakanlığının, Büyük Millet Meclisine bir kanun teklif etmesi,

4) — İş kazasına uğrayan İşçilerin, (15) günden az raporlu olanlarına da, kazaya uğradıkları saatten itibaren ücret ödemesi,

5) — Sendikalar Sigortası kanununun (31) inci maddesinin (D) fıkrası hükmüne göre, evi olmayan İşçiye ev yapmak şeridiği takdirde İşçi Sigortaları Kurumunun yapmakta mükellef bulunduğu % 50 yardımın % 75 e çıkarılmasını

6) — Gaziantebe'nin İşçi Sigortası şubesinin açılması.

Gerek Birlik ve gerekse Birliğe dahil Sendika idarecilerinin gösterdikleri anlayış ve fırsatları sayesindedir ki, bugün Çukurova İşçisinin çok büyük bir derdi olan ev sıkıntısından kurtaracak, Çukurova İşçi Yapı Kooperatifinin statüsünü hazırlıyarak faaliyete geçmesi için Ticaret ve Ekonomi Bakanlığına da kanuni müracaatımız yapmış bulunuyoruz.

Kooperatifimizin kurulmasında maddi ve mânevi büyük yardımlarını

Hukuk köşesi

İşçilerin tazminatı nakınlıyor

Yazan: Av. Halûk Bardağ

Her şeyden evvel bu sa okuyucularından, geçen çıkıp da bu makalenin teşkil eden yazı özür dilerim. Muazzam tatları yüzünden yazımı kolay le güçlükle tanıdım. Ta edebilen ki ki kadar büyük bir bir daha olmasın. Bu sefer çen sayının özünü vermeyi çumlu bulıyoruz :

**Türkiyemizde İş kanunu bi 373961 ve tabi olmayan İşçi vardır. Rakamlar az fazla fark olmamakla beraber kanunina tabi olmayan çok daha güç şartlar altında İşmakta beraber kanunl İş bakımından da, diğerlerine zan, daha emniyetsiz durumlar. Çünkü bunlara tatbik borçlar kanunu ile İş İş arasında iş akdinin feshinde mükelleftirdi, ihbar müddetlerinin müddetlerinin müddetlerinin

Zeytinburnu çimento fabrikası işçileri, Fransız işverenin yaptığı haksızlıkları belirtiyor

Ücretlerine güya zam alan işçilerin eline eskisinden daha az para geçmeğe başladı

Zeytinburnu Türk Çimento Fabrikası işçileri ücret bakımından son derece mühim vaziyete düşmüştür. Sendika Başkanı İbrahim Balcı, bu hususta şunları bildirmektedir :

— Yıllardır zam ve feraget ile şenenin üç ayı müstesna günde on birer saat olarak çalışmaktayız. Kışın hayatımın muhafeteti yüzünden bu üç ayda bazan 8 saat bazan da hiç çalışmıyoruz.

Geçimin bugünkü şartıkları ve işlerimizin ağırlığını göz önüne alarak Hakem Kurulunu müracaatla zam talebinde bulunduk. Bizlere % 20 gibi bir zam yapıldı. Bu zamdan on beş gün kadar kısa bir zaman sonra çalışma saatlerimiz değişti, mesailer kaldırıldı. Sekiz saate indirildi. Böylece zamdan evvelki ücretimizi dahi kaybettik, çok daha kötü vaziyetlere düşmüş bulunuyoruz. Üstelik iş başı saatlerimiz de saat 10 da başlamaktadır. Kanunları hiçe sayarak kendi şartlarına göre keyfi işler yapanlar, bu hareketlerinin hesabını vermeyiselidirler. Fransız olan bu Fransızdan başka bir dil ile işina olmayan direktörümüze, değil dertlerimizi anlatmak dahi mümkün olmuyor. Bu hususta Bölge Çalışma Müdürlüğüne müracaat ettik 150 imzalı dilekçede şunları istedik :

1 — 8 saat çalışmanın kesin olarak tayini.

2 — Günde sekizer saat çalıştırılacak işsiz Zeytinburnu Fabrikasındaki ve arkadaşlarımız gibi devam priminden faydalanmamız (ki bizler bu haktan mahrum bulunuyoruz).

3 — İşbaşı saatlerimizin iş kanunlarının emirlerine göre intizama konulması.

4 — Yaz, kış bilâ istisna her gün iş verilmesi.

5 — Bizler daimi surette kışın açık yerlerde ve sular içersinde, yazın ise güneşin kızgın hararetli altında çalışmakta olduğumuza, tekrar ediyorum bilâkisi gibi kişinin ayaklarımızda su geçmez postal veya lâstik çizme olması lâzımdır. Bu hususun yerlerine konulması güç ve daimi surette kazalara sebebiyet veren altları lâstik ve sazmeyen, yürümesi bile çok müşkülâta sebep olan ancak beton yerlere mahsus bulunan takıkları gizmekteyiz. Bizler bundan dolayı kaza sigortalarını hayli muztarırrır etmekteyiz. İki senedir günştan muhafaza için hazır şeyla verilecegi halde, şimdiye kadar bir şey verilmedi.

İbrahim Balcı

Bu hususta ilgililerin nazarı dikkatini celbederiz.

Mustafa GULRIKIN

HUKUK KÖŞESİ

(Başlarafı 2 nci sayfada)

dair şöyle bir hükum vardır : «Bundan başka hâkim vaktinden evvel fesbin mali neticelerini, bu mehalli aidini göz önünde tutarak takdir eder.»

Bu hükum haksız ve ihbarsız fesbin neticelerini kısmen telâfi edebilmek imkânını haiz görülüyorsa da Yargıtay Ticaret Daireci verdiği bir kararla bu imkânı da ortadan kaldırmak, İş Kanununa tabi olmayan iş yerlerinde çalışanlara acınası bir kat daha artırmak yolunu tutmuş görülmektedir. (1).

Kıdem hakkına gelince : İş kanunu dahi bu hususta tatmin edici bir hükum koymuş değildir. Kıdem tazminatını hak etmek için kanunu, bir iş yerinde 3 yıldan fazla çalışmış olma şartını iş'ir sürmekte ve ancak bundan sonra bir bir tam iş yılı için işçiye 5 günlük ücret tutarında bir tazminat verilmesini kabul etmektedir.

Bir defa 3 yıl çalışmış olmak şartı tatbikatta çok kere güçtür. Birçok yol açmakta, kaçınılmaz, işçi kıdem hakkından mahrum etmek için 3 yılı tamamlamasına imkân bırakmadan kapı dışarı etmektedirler. Ayrıca, meselâ en son senenin 11 ayını çalışan işçi sanıyı tamamlamadığı bu müddete ait bir hak dıdıdan edemeyecektir. Ve nihayet bir yıllık mesaiye karşılık 15 günlük tazminat da bize ne görünmüş olmuştur. Hayatı önemi haiz olan bu ihtiyaçlarımızın temini.

6 — Kışın mübrem ihtiyaçlarımızın başında gelen kömür dâvasına ömrümizi kaybettikten (istihlâktan çok düşük bir miktar kömür veriliyor. Yanı dokuz sobaya hatta da (10) Kg. veriliyor. Bu demektir ki soba başına 11 kilo kömür isabet ediyor, ayrıca bir zamanlar ayaklar ve üstleşte kurutma ihtiyacımız fazla olduğu bir zamanda koğuşumuzda titreyerek yataklarımızda bile uınamadığımızı ve bu yüzden muhtelif hastalıklara müptela olduğumuzu unutmamak lâzımdır. Kaloriferli dairesinde ısınamayarak, ayrıca bir de elektrik sobası yakan sayın Fransız müdürümüz bu halleri Türk işçisini ezmek için kasdi olarak yaptığı kanaatindeyiz.

Mustafa GULRIKIN

(1) — Yargıtay Ticaret Dairesinin 11 - 9 - 950 tarih, 3638 karar ve 3448 esas sayılı kararı.

Bu ihrarda Ticaret Dairesi iki haftalık ihbar tazminatından ayrı olarak hâkimin takdir ettiği tazminatı, hiç bir yasak maddesi göstermeden reddetmiştir.

İstanbul tütün işçileri

(Başlarafı 1. ci Sahifede)

lü toplanamamıştır.

3 — Ücretli tatiller kanunu beklediğimiz gibi çıkmamış. Bunda işçinin değil, işverenin menfaati ön planda tutulmuştur.

4 — Grev tasarısı, grev hürriyetini namına, grev hürriyetini çiğnemekte ve bize işverenin menfaatlerini zorla kabul ettirmeğe çalışmaktadır.

5 — İşçilik gittikçe genişlemekte ve milyonları kavramaktadır.

6 — Tütün işçisini parçalamak, böylece Sendika hareketlerini baltalamak için bazı işverenler sahte sendikalar kurdurmaktadır.

7—Sendikamızın mütteaddit müracaatına rağmen işlenmemiş tüzüklerimizin devam edilmekte olmu, mevcut işçiliği geniş ölçüde artırmaktadır.

8 — 241 850 tarih ve 5518 sayılı kanunun 2 nci maddesinin sarahatine rağmen ücret bakımından kadın erkek farkı gözetilmekte ve bilhassa kendi iş kolumuzda zaten çekilmez olan hayat şartlarını daha da ağırlaştırmaktadır.

9 — Hayat pahalılığı karşılığı artmakta, bunun karşısında ücretler yerinde sayılmaktadır. Şehrimiz Ticaret ve Sanayi odasının neşretmiş olduğu cetvelde endeksin gıda hesabı kişilik bir aileye, bir aylık geçimi için tam 356 lira eksi kuruş lâzımdır. Kişiba hesabı da yine 356 kuruş ayrıca tatbikatta ücretlerde ücret almadığımız göre bizim gibi gündeliği üç liraya çıkmektedir? Rakamların bu dik karşısında hayat şartlarımızın ağırlığını anlatmak için sözler lâzımgelmez. Çalışma şartlarımızın nelerdeğ ne kadar olduğunu herbirimiz her gün kendi varlığımızda hissetmekte, gözlerimizde görmekteyiz.

İşte bütün bu meselelerin çözülmesinde kongremize büyük sorumluluklar düşmektedir. O, mevcut şartların ağırlığı altında sendikamızın gelecek faaliyetleri için yeni istikametler çizecektir. Bundan dolayı çok önemlidir. Aynı zamanda mutludur da çünkü, uzun yıllar boyunca Türk işçisi birleşmek ve mendatlerini aramak hakkından mahrum bırakılmıştır. Bu suretle ondaki dayanışma hissinin ve sınıf şuurunun düşürülmesi hedefinde idi. Bu böyle olmamıştır. Sendika hürriyetini çok yakın zamanda elde etmemize ve bu bize gerçek çok inabdut olmasına rağmen sendika hareketi sürüle gelecektir. Kısa zamanda sendikamız binlerce işçiyi safları arasına almış ve iş yerenlere karşı mücadelesinde ücüre indirilir devinin haklarıle yerine getirmiştir ve getirecektir.

Saat 15,30 da Ali Gencin Başkanlığındki Kongrede Sendika Başkanı İbrahim Atılıl mufassal ve özlü bir çalışma raporu okumuş, takdir edilmiştir. Belirtilen istekler şunlardır;

İş kanunu, sendikalar kanunu ve sigorta kanunlarının değiştirilmesi, ölüme karşı sigorta ve işçilik sigortası kanunlarının çıkarılması.

Tatillerde tam ücret, tam bir grev hürriyeti, işsizlere işsizlik dönedi, sendikelerin her türlü ver yardımlarının parasız sayılması hakkından istifade, tütün İşçisinin parçalanmasına ve sendikamızın faaliyetlerinin baltalanmasını önlemek, işlenmemiş tütün ihraç edilmemesi, kadın erkek işçinin aynı ücret alması, ücretlerin hayat pahalığına uygun olarak artması, velhasıl içinde bulunduğumuz fesi çalışma ve hayat şartlarından kurtulmak.

Bu arada Antidemokratik kanunların bir ân evvel lâğvı istenilmiş, ücretlerin ücra paraya resilmemesi zarureti belirtilmiştir.

Yönetim Kurulunu şu işçiler seçilmiştir :

İbrahim Atılıl, Bayram Çokgeçim, Fahri Sezer, Ali Genç, Salih Bagduran, Yaşar Şansal, Celmil Kocaveli, Vedaleder: Hüseyin Uysaler, Ahmet Dizbar, Hüseyin Kuşsesi, Hamdi Kanal, Yaşar Kaplan, Hakkı Çalımlı, Mustafa Erdoğanser.

Başarılar dileriz.

Zonguldakta

İşçi evleri yapmak için girişileli faaliyetler

Zonguldak, (Özel) — Maden İşçileri Sendikası, İşçileri meskan sahibi yapmak için bir Yapı Kooperatifi kurma yolunda faaliyete girmiştir. Sendika Başkanı Hacattı, Diken Ankarada ilgililerle görüşmüş, mesele Sendika görüşüne uygun olarak halledilmiştir. Kooperatif tüzüğü yakında tasdik edilecek ve 100 evin inşaan için faaliyete girişecektir.

(O. G.)

Sivas atölye ve endüstri sendikası kongresi

Sivas (Özel) — Atölye ve Endüstri İşçileri Sendikası genel kurulu toplantısı 19.8.951 günü saat 10 da Belediye Yeni Evlenme Salonunda yapılmıştır. İşçiler bilhassa ücretli Pazar tatilinin tam olarak ödenmesini, hasta olan işçilere tam ücretli verilmesini istemişlerdir. Bu arada Cer atölyesindeki sigara içme yasağının kaldırılması üzerinde duşmuş, yıllık izinlerin yünde beşe indirilmesi teklâ edilmiştir.

(O. G)

Basıldığı yer: Son Telgraf Matbaası

İthal malı garsonlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

değişiklik yapmağa çalışmaktadır. Bu günlerde Ankarada bu hususta bir toplantı yapılmıştır. Şehrimiz mülâzimlerinden Necmettin Koyuncu, lokanta, gazino ve eğlence yerleri işçileri Sendikası Başkanı Yunus Yakar bu toplantıda bulunmuş ve ileri sürülen teşeğik Türk İşçileri için zarar vereceğini belirtmişlerdir.

İşçiler, yasanın sayı ithali gibi, insanlarına garson ve müşteriyi ithalinin de aleyhindirler.

— İşte, dedi, Sana yardımcı bir arkadaş! Bundan sonra birlikte nöbet tutarsınız!..

İki koniroi birbirlerini tepeden tırnağa süzdüler.

Fen müdürü devam etti :

— ..... yarın gelsin Recep efendi, seni bulsun, dolaştır fabrika içlerini, girdiyi çıkıştı göster...

Muhacir Recep :

— Gideyim ben şimdi, edeyim teslim ufak tefeklerimi... Sonra var bazı görülecek hususi işlerim!

— Pekâlâ Recep efendi, git şimdi. Yap hususi işlerini, yarın gel...

— Hayırlı hoşçakal beyefendim!

— Haydi tişte gide Recep efendi...

Muhacir Recep askerce bir dönüşten sonra, odadan kaz sdımalıyle çıktı.

Yalnız kaldıkları zaman Fen müdürü :

— Aç gelişlerini Nuh! dedi. Sana yardımcı diye aldık bu adamı! Ellvâkı ama, kat'iyen güvenmek yok! Nerden bakasın bir muhacir bozmasın. Bana hemşerimden gayrisi ve yağ, tırıs gideri.

Eski hınoğlu hinlerden olan kocaman bir ayıktır, anlıyorum gülüyordu.

Fen müdürü :

— Niye bıyık altından gülüyorsun?... diye sordu.

Derhal cıddileşen Nuh :

— Estağfurullah beyim!.. dedi. Gülüğüşüm ne yok!..

— Sözlerine inanmıyor musun?..

— Tövbe yallaha... İnanmam olur mu?.. Hişş!...

— Hemşehrim bir yana, bütün dünya bir yana!..

— Bilmem mi?..

— Bütün meselle burda Paşla yorulıyorsun! Sana acıdığım için, bir yardımcı almayı düşündüm...

— Eksik olma!..

Demesine rağmen, içinden: «Yalancının anasına, avradına» sözünü Nuh, çıktı gitti.

Fen müdürü memnun kalmış, ayna bakıb, eliyeni oğşuyordu.

Rıştü CEYHAN

HİKÂYE

Mavi Boncuk

Yazan : Rüştü Ceyhan

Fabrika sahibinin yeğeni olan Umum Fen Müdürü :

— İşte böyle Recep efendi, dedi. Seni bu fabrikaya alışmıştık sebebi, Kontrol Nuh'u müraka edeciğ! Bu adam benim hemşerim olur esasta... Senkelendebiri bu müessesede, fabrika içleri gece kontrolüğür. Ama temkelde dalgacılır, çemşi sever. Sen hem amelelere göz kulak olup, yerlere ipliğ, masura filan atılmamasına dikkat edecekin, hem de Kontrol Nuh'u göz hapsine alacaksın! Çünkü bana nazdığına göre, fabrikadan gizlice iplik, beş çıkarılma içinde bu Nuh'un da eli varmışlı Göz kıpırtı :

— Anlarım yal»

Fen müdürüne göz kırpmadan bakmakta olan Recep :

— Elbett, dedi.

Recep, 927 senesinde Anasonyadan geliniğ Yunanistan muhâcirlerindendi. Anavatana geleliberi sekken çeşitli işe girmiş, fakat tüm bunlarda olmayan İşler bormuşlıkdan sokmakta inat etti. İşin hepsinden ağzı kalabalıklıdır. Sen ve ben gibi mahalle bekçiliğinde de dinlemiş olmuştur. Hayatı önemi haiz olan bu ihtiyaçlarımızın temini.

6 — Kışın mübrem ihtiyaçlarımızın başında gelen kömür dâvasına ömrümizi kaybettikten (istihlâktan çok düşük bir miktar kömür veriliyor. Yanı dokuz sobaya hatta da (10) Kg. veriliyor. Bu demektir ki soba başına 11 kilo kömür isabet ediyor, ayrıca bir zamanlar ayaklar ve üstleşte kurutma ihtiyacımız fazla olduğu bir zamanda koğuşumuzda titreyerek yataklarımızda bile ısınamadığımızı ve bu yüzden muhtelif hastalıklara müptela olduğumuzu unutmamak lâzımdır. Kaloriferli dairesinde ısınamayarak, ayrıca bir de elektrik sobası yakan sayın Fransız müdürümüz bu halleri Türk işçisini ezmek için kasdi olarak yaptığı kanaatindeyiz.

Mustafa GULRIKIN

(1) — Yargıtay Ticaret Dairesinin 11 - 9 - 950 tarih, 3638 karar ve 3448 esas sayılı kararı.

Bu ihrarda Ticaret Dairesi iki haftalık ihbar tazminatından ayrı olarak hâkimin takdir ettiği tazminatı, hiç bir yasak maddesi göstermeden reddetmiştir.

— İşte, dedi Sana yardımcı bir arkadaş! Bundan sonra birlikte nöbet tutarsınız!..

İki koniroi birbirlerini tepeden tırnağa süzdüler.

Fen müdürü devam etti :

— ..... yarın gelsin Recep efendi, seni bulsun, dolaştır fabrika içlerini, girdiyi çıkıştı göster...

Muhacir Recep :

— Gideyim ben şimdi, edeyim teslim ufak tefeklerimi... Sonra var bazı görülecek hususi işlerim!

— Pekâlâ Recep efendi, git şimdi. Yap hususi işlerini, yarın gel...

— Hayırlı hoşçakal beyefendim!

— Haydi tişte gide Recep efendi...

Muhacir Recep askerce bir dönüşten sonra, odadan kaz sdımalıyle çıktı.

Yalnız kaldıkları zaman Fen müdürü :

— Aç gelişlerini Nuh! dedi. Sana yardımcı diye aldık bu adamı! Ellvâkı ama, kat'iyen güvenmek yok! Nerden bakasın bir muhacir

İşçi ve SPOR

Doğan Güneş D. Yıldız'a, Akın spor Yıldıran'a, Çetin spor Bülbüldere'ye, Balat Kültür Kalespor'a hükmen galip, Ayyıldız Cam sporu 4-0 mağlûp etti

«Güreşçi Faik Ağabey» kupası maçlarına 26/8/951 Pazar günü yine Eyüp sahasında devam edilmiştir. Bu hafta da Akınspor'un Doğan Güneş, Çetin spor'un, Balat Kültür spor'un rakipleri gelmediğinden hükmen galip sayılmışlardır:

AY - YILDIZ — CAM SPOR

Saat 14.00 de başlanan bu maça Ay—Yıldız şu kadroyla sahada yer aldı:

Kadri
Bekir Mestan
Kadri İbrahim Fuat
K.Zeki İsmail Mehmet Rasim Emin

Maç başladığı zaman akınlar kamçıklı geçiyordu. Fakat Ayyıldız'ın akınları tehlikeli oluyordu. Bu tehlikeli akınlardan birini Cam Spor penaltı ile kesti. Penaltıyı İsmail kıla bir vuruşla ağlara yıkadı. Bu golden sonra daha çok açılan Ayyıldız tamamiyle hâkimiyeti eline aldı. Bu hâkimiyetî hemen tesirini gösterdi. 30 uncu dakikada İmrahor'un güzel bir ara pası alan Rasim Ayyıldızın ikinci golünü attı ve devre 2—0 Cam Spor'un aleyhinde bitti.

İKİNCİ DEVRE

Devre başlar başlamaz Cam spor Ayyıldız kalesini sıkıştırıyor. Fakat gol çıkaramıyordu. Bundan sonra bir de penaltı kaçıran Cam spor, forvet hattının beceriksiz olduğunu gösterdi. Takımda hiç anlaşma yok. Buna mukabil Ayyıldız forveti çayır çayır gezerken ayrıca oynayarak Cam spor müdafaasını bunalttığı görüldü. Cam spor'un yaptığı akınlar rakip müdafaasında takılmaktadır. Ayyıldız maçın sonlarına doğru tamamiyle açılarak K. Zeki vasıtasiyle 2 gol daha attı ve bundan sonraki dakikalar golsüz geçti. Maç da Ayyıldız'ın 4—0 galibiyeti ile sona ermiş oldu.

HUSUSI MAÇ

Olimpiyat spor 3 Türkspor 3

26 Ağustos 1951 Pazar günü Bozkurt sahasında Olimpiyat spor — Türk spor arasında bir dostluk maçı yapılmıştır. Olimpiyat spor yedişli 8 gole mukabil Ahmet ve Eminin ayağı ile iki gol atarak devreyi 3-2 mağlûp bitirmiştir. İkinci devrede tamamiyle hâkimi oynayan Olimpiyat spor Eminin ayağı ile bir gol daha atarak netıceyi 3-3 yapmıştır. Bundan sonra Türkspor'un bir kaç gol fırsatı kaçırmış, bu da forvetin anlaşmamazlığından ileri gelmiştir. Maçta Olimpiyat'lılar şu kadroyla çıkmıştır:

Yani
Necati Yusuf
Atılâ Ahmet Mustafa
İhsan İsmail Hasan Emin Erhan
Faik KALYONCU

BEYKOZ SAHASINDAKİ HUSUSI MAÇLAR

Beykoz, 30 (Gecikmiştir) —

Olağanüstü kongreye davet

Gösü, Lokanta ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikası Başkanlığından:

Sendikamız 4 Eylül 951 Salı günü saat 14. de Beyoğlu Halkevinde olağanüstü bir toplantı tertip etmiştir.

Bütün meselelerin bu toplantıya gelmeleri rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Çalışma raporunun okunması,

2 — Kurs hakkında kesin karar alınması,

3 — Dilekler.

Yönetim Kurulu

Ay — Yıldız takımının eski kadrolarından biri

Geçen Pazar günü Beykoz sahasında yapılan hususi maçlarda Beykoz Cam Takımı ile Ortaköy Gem Takımı karşılaşmalar, maçı Ortaköylüler (5—3) kazanmışlardır.

İkinci maçı Beykoz Takımı ile Cihangir Gücü Takımı yapmışlardır. Bu maçı Beykoz Takımı kazanmıştır. Birinci devre 0—0 berabere bitmiş, ikinci devrede Beykozlular sağ-kol Raufu alarak bu devrede daha tesirli bir oyunla Gazanfer, Nusret, Fikri ve Fahrettinin ayağı ile 4 gol çıkararak maçı 4 — 0 kazanmışlardır.

Muzaffer GÜNER

Defterdar fabrikasındaki

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

başkan vekili Süleyman Işıldar bu hususta şunları belirtmektedir :

«— Fabrikamızın temel işçisi teşkil eden Iplik dairesinin bu günkü şartlar altında bozuk çalışması diğer dairelere de sirayet etmekte, böylece biz işçiler de cezasını çekmekteyiz. Fabrika Müdür ve Amirleri bu bozuk çalışmanın neden ileri geldiğini doğrudan doğruya daire usta'sı ve ustabaşılarından soruyorlar. Bu arkadaşlar da kendi görüşlerini izah ediyor, fakat hiç bir zaman hakikate uymuyor.

Ehemmiyetini belirttiğim Iplik dairesinin on altı senelik bir işçisi olmam hasebiyle bu dairedeki çalışma sisteminin bozukluğunu yakınen biliyor ve yeni idarecilere bunu açıklarken Devlet malı olan bu teşekkülün normal vaziyete dönmesini istiyor ve bekliyorum.

Çalışma sistemindeki bozukluk tamamen İşletme kısmına aittir. Bu dairenin Teknisyeni bulunan Saim Somer; hem teknisyen, hem de usta başıdır. Halbuki bu arkadaşımızın usta başlığı bulunan fabrikamız işçilerince takdir edilmektedir. Fakat iki mühim vaziyet yüzünden toplamış bulunan Saim Somer'in bu şerait tahtında yapabildiği ve yapamadığı işler de bir işçiliğin gözünden kaçmamaktadır. Bu kadar ki; Fabrikanın bir kişinin yapmasına imkân olmadığına göre çalışmaların sekteye uğramaması, bu ihtiyaria daire çalışmalarının da anormal bir vaziyet alacağı aşikârdır.

Binaenaleyh İşlerimizin normale doğru gitmesi ve randımanımızın % 80 e çıkabilmesi için Saim Somer'in sadece Teknisyen olarak bırakılması ve revizyon kısmında Ustabaşı bulunan Yaşar Peker'in İşletme kısmına almarak bu İşçinin kendisine devredilmesi lâzımdır. Bütün işçi arkadaşlarımın bu hususta ben de kanaatindeyim. Hadiziatında Yaşar Peker Dokuma Ustası olduğu gibi değerli bir İplik ustasıdır da. Fabrikamız için bir kıymet olan Yaşar Peker arkadaşımızın hâlen İşçi Baş Müessilli bulunması hem bir İplik İşçisi ve hem de fabrikamız için üzücüdür. Kısaca bu işçiler bu arkadaşın ustalığı tahtında bir nebze olsun Perahiyacağımızı umuyor ve müşkül durumumuzu idrak ederek bir ân evvel İplik dairesine dönmesi için İşçi Müessilliğinden istifa etmesini kendisinden rica ediyoruz.

Müncesillik görevi bugünkü şartlar altında fabrikamız ve bilhassa İplik dairesi İşçilerince tâli derecede kaldığına göre; Fabrika Müdürlüğünce Yaşar Peker arkadaşımızı bir ân evvel İşletme ustabaşlığına getirilmesini, bu hakkı ihtisasını nazarı itibare almamasını dileriz.

Şayet arzularımın Fabrika müdürlüğüne nedim şifahen bildirildi mediği şeklinde şahsıma bir suiâ tevelli edilirse hemen cevaplandırmayı ve bu cevabı ilân etmeyi

Yukarıda açıkladığım hususları bundan evvelki İdarecilerimize müteaddit defalar arzettim, fakat maalesef nazarı itibare almamıştı. Bu itibarla bundan böyle hakkı dilek ve şikâyetlerimizi ilgili makamlara mahsus kanalile duyurmayı faydalı buldum ve bunu kendim için prensip edindim.»

İnşaat işçileri

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Sendika Başkanı Mahmut Yavuzcan ve ikinci Başkan Fazli Sirel Çalışma Müsteşarına durumu anlatmamıştır. Müsteşar şu noktaları bulunmuştur: «Tahkikat yapılı, fazla çalışanları bize bildirin, bize de yardım etmiş olursunuz.» Bunun üzerine Sendikadan dört kişilik bir heyet iş yerlerini gezmiştir. Mahmut Yavuzcan, Kanber, Ahmet Tok ve Şevket Allınbaş'dan mürekkep heyet tetkik neticelerini bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirmiştir. Bölgeye verilen raporda şeyle denilmektedir:

«Akköprü tarafına gidilmiş, Mümtaz Yağcoğlu'nun, Güven doğrama, Doğu Marangoz, Sebat marangoz fabrikası, Kamil Demirci, Fekas Demirci ortaklığı ve yeleri ile Çam Kereste Biçi ğiyeleri gezilmiştir. Günlerden beri çalışmadığı ve ücretin 13 ü 15 dakika geçtiği halde bütün İşçilerinin çalıştırılmakta olduğu teshit edilmiştir. Gerekli muameleler yapılmasını ederiz.»

İnşaat ve inşaat malzemesi İşçileri bıla tatsna günde 10 saat çalıştırılıp hakkı bulunan Çalışma Müdürlüğü, Sendikaya şöyle bir cevap vermiştir:

«— Fazla çalıştıran varsa, maşdur olanlar şikayet ve temlerini bildirinize.»

Sendika, bölgeye yazdığı bir yazıda şunları istemiştir.

Darımaca yok

künü mütegallibelerin menfaati değil, irk, din, mezhep farkı gözetmeksizin, genş halk kütlelerinin iktisadî ve İktiyat kaıkınmasıdır. Hariçi politika anlayışım, dahili politikaya dayanan bir harici politika olup hiç bir şekilde diğer bir millet veya milletler üzerinde iktisadî ve siyasi hâkimiyet tesisiz ettirmemesi ve hakçın korunmasıdır.»

Ala ve mükemmel!

Bu güzel fikirlere yalnız seçim ıcıralarında rastlamamız bizi düşündürüyor doğrusu. Avukat vatandaş, yarın da barınca korunması uğrunda mücadele edecekmiş görmezsek... aşıyarız.

SİMŞEK

Geri bırakılan işçi mitingi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sadı buhranı belirtmiş, bu karşın bizim gibi sanayii genç ve ilerlemeyi muhtaç bir milleşi için zararlı olduğunu belirtmiştir. Fakat hükümet bizim bu tezimizi dikkate almadı ve neticede pamuk meselesi ve sanayii İşçiliğiğ hususle geldi. Bugün dünya pazarlarına hemen hemen hâkim olan Amerikalı Amerika sanayii en az yüz yıl kadar ve yüzlerce rejimlerinin himayesi altında bu merhaleye yükselmiştir. Biz Türk milleti olarak kendi işçimizin emeği ile meydana gelmiş yerli malı kullanmalıyız. —

Mehmet GÖZE.»

Sendikalar Birliği mitinge müsaade edilmeyişinden müteessir

Tekstil Sendikasının mitingine müsaade edilmediğini bildirmişti. Yurdun muhtelif köşelerindeki Tekstil İşçileri Sendikaları telgraf göndererek İstanbuldaki arkadaşlarıyle temdikir olduklarını bildirmişlerdir.

Şehrimizin Sendikalar Birliği de şu tebliği neşretmiştir :

«Üyemiz bulunan İstanbul Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikasının 23/8/951 Perşembe gü nü saat 15.30 da Taksim meydanında tertip etmiş olduğu mitinge İstanbul Valiliğinin müsaade etmediğini öğrenmiş bulunuyoruz.

Esasen Birlik olarak mezkûr Sendikanın yapacağı mitingi desteklemek için 18/8/951 tarihinde karar almış bulunduğumuzdan müsaade edilmemek keyfiyetinden Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikası kadar teessür duyduğumuzu efkârı umumiyeye bildirilmesine delâletinizi saygı ile rica ederiz.»

Defterdar fabrikasındaki

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yakınen biliyor ve yeni İdarecilerine bunu açıklarken Devlet malı olan bu teşekkülün normal vaziyete dönmesini istiyor ve bekliyorum.

Çalışma sistemindeki bozukluk tamamen İşletme kısmına aittir. Bu dairenin Teknisyeni bulunan Saim Somer; hem teknisyen, hem de usta başıdır. Halbuki bu arkadaşımızın usta başlığı bulunan fabrikamız işçilerince takdir edilmektedir. Fakat iki mühim vaziyet yüzünden toplamış bulunan Saim Somer'in bu şerait tahtında yapabildiği ve yapamadığı işler de bir işçiliğin gözünden kaçmamaktadır. Bu kadar ki; Fabrikanın bir kişinin yapmasına imkân olmadığına göre çalışmaların sekteye uğrayacağı, bu ihtiyaria daire çalışmalarının da anormal bir vaziyet alacağı aşikârdır.

Binaenaleyh İşlerimizin normale doğru gitmesi ve randımanımızın % 80 e çıkabilmesi için Saim Somer'in sadece Teknisyen olarak bırakılması ve revizyon kısmında Ustabaşı bulunan Yaşar Peker'in İşletme kısmına almarak bu İşçinin kendisine devredilmesi lâzımdır. Bütün işçi arkadaşlarımın bu hususta ben de kanaatindeyim. Hadiziatında Yaşar Peker Dokuma Ustası olduğu gibi değerli bir İplik ustasıdır da. Fabrikamız için bir kıymet olan Yaşar Peker arkadaşımızın hâlen İşçi Baş Müessilli bulunması hem bir İplik İşçisi ve hem de fabrikamız için üzücüdür. Kısaca bu İşçiler bu arkadaşın ustalığı tahtında bir nebze olsun Perahiyacağımızı umuyor ve müşkül durumumuzu idrak ederek bir ân evvel İplik dairesine dönmesi için İşçi Müessilliğinden istifa etmesini kendisinden rica ediyoruz.

Müncesillik görevi bugünkü şartlar altında fabrikamız ve bilhassa İplik dairesi İşçilerince tâli derecede kaldığına göre; Fabrika Müdürlüğünce Yaşar Peker arkadaşımızı bir ân evvel İşletme ustabaşlığına getirilmesini, bu hakkı ihtisasını nazarı itibare almamasını dileriz.

Şayet arzularımın Fabrika müdürlüğüne nedim şifahen bildirildi mediği şeklinde şahsıma bir suiâ tevelli edilirse hemen cevaplandırmayı ve bu cevabı ilân etmeyi

Yukarıda açıkladığım hususları bundan evvelki İdarecilerimize müteaddit defalar arzettim, fakat maalesef nazarı itibare almamıştı. Bu itibarla bundan böyle hakkı dilek ve şikâyetlerimizi ilgili makamlara mahsus kanalile duyurmayı faydalı buldum ve bunu kendim için prensip edindim.»

Deba ğ İşçileri

(Baştaraf 1 ci sahifede).

cular'dan sordukı

«— Size bir misal vereyim. Sebebi kolayca anlaşılır.»

Dedi ve şunları bildirdi:

«— Sotiryadis Biraderler İsçe fabrikasında çalışan bir üyemiz vardı. Adı Yani Yorgaki. Kendisi 1304 doğumludur ve İsçe fabrikada 943 yılından beri çalışmaktadır. Yaş haddini doldurduğu için ihtiyarlık sigortasından faydalanması lâzım. Fakat ihtiyarlık sigortasından faydalanırken, fabrikadan kesilmesi alâbilmesi için İşveren tarafından istên çıkarılmaması lâzım. Bu üyemiz İşçide çalışmıyacak kadar ihtiyarlamıştır. Sigorta, hafif bir İş verilmesini istiyor. Fabrika böyle bir İşimiz yok diyor. Eski İşini de yapamadığı için arkadaşımız ortalıkta kalıyor.»

Rahim Mumcuoglu, bundan sonra asıl meselye intikal etti:

«— Sotiryadis Biraderler, İşçe bir İstida imza ettirmekteyiz. Bu İstida İşçi sigortaları kurumuna yazılmıştır. İçinde «İhtiyarlık sigortasına tâbi tutulmamıştır» diye bir kayıd vardır. Bu suretle İşveren bu İstida ile bizi aldatmakta ve bizi hücre kıdemsizliğine dâvet etmektedir.